

ובן יל"ד לשי' החזו"א דשומר שאין יודע מאורעות הפקדון חייב לשלם זיודע ואין מודיע למפקיד מהו. ואת"ל דחייב יתחייב הכופר צפקדון מה"ט ללא הודיע מאורעותיו למפקיד].

דלכ' לא גרע הכופר צפקדון ואינו מודיע על מאורעותיו מזה שאמר שאינו יודע מאורעותיו דמחייבין לי' מדין איני יודע אם פרעתיק והכ"נ נחייב מה"ט היודע ואין מודיע, וי"ל בזה.

דף ו' ע"ב

ב. בענין ביטול ברוב בבריה ובבני אדם (ועוד)

כזהנות שנמלאו שם צתוכה פסולות לכהונה מדין שצוי' אמרינן עלה שם צגמרא דאם יש שם מחצואה אחת אף שאין מחזקת אלא אחת שריין כולהו דכל חדא וחדא אמרינן דהיינו הא דהייתה שם. ומייתי שם המהרי"ל קושית השואל מ"ט לא מצטלינן האי חדא דצמחצא צרוצ האחרות, והיינו דתיפסל לכהונה. [ויעו"ש תירומו ול"צ].

והנה מקושיא זו יש ללמוד ג' דברים. א', די ש ציטול צרוצ צאדם [מן התורה, יעו"ש צמהרי"ל צהמשך דצרו]. ב', דמהני ציטול צרוצ גם לאשוויי דינים על המתצטל (ולא רק להוריד ממנו דינים כגון ציטול צרוצ צאיסורים) וכמו שדנו האחרונים צחוט ציצית שלא נטוה לשמה אי צטל צרוצ חוטים שנטוו לשמה ויהא כשר לציצית. [וכן דנו לענין אי היתר צטל צרוצ איסור לאשוויי איסור עליו]. והנה חזינן כאן דס"ל למהרי"ל דחיל איסור שצוי' על האשה המתצטלת. (ודו"ק נידון דתוס' דהוא לאשוויי דינים). ג', מוכח מהמהרי"ל דדין ציטול צרוצ אינו רק כשהאיסור שנתערב צרוצ היתר אינו ניכר כגון חתיכת איסור שנתערב צ' חתיכות היתר וא"א להכיר כעת מי זאת החתיכה האסורה, אלא אפילו שכל החתיכות ניכרות אלא שאין ידוע מי מהן נאסרה כגון ג'

בתוס' ד"ה קפך כתבו וצרי' נמי לא הוה כדפרי' צחולין וכו'. ומוכח מכאן המהרי"ל צתשוצה (סי' ע"צ) דהא דצרי' אינה צטלה צרוצ הוא מה"ט דצהא איירינן כאן צסוגין וכמחצואר צדצרי התוס'.

ובפרי"ח יו"ד סי' ק' ס"ק ג' תמה בזה וכתב דכל מידי דחשיב דאינו צטל הוא מדרצנן. וכן נקטינן להלכה דאינו אלא מדרצנן.

והנה צס' חי' רמ"ש חולין (דף ל"ו) מייתי מהפליתי דאדם לא צטל צרוצ מה"ט.

אך צמהרי"ל שם צתשוצה מצואר דס"ל דאדם צטל צרוצ מה"ט. והי' אפשר לכ' לחלק בזה דכל זה צדצרים שנוגעים לגוף האדם צלצד כגון אדם שנטמא שנתערב צטהורים דהוה דומי' דכלי טמא שנתערב צטהורים [וכן אדם שאסר גופו צקונם על אחרים ונתערב צאחרים ואין ידוע מי הוא], אבל מה שנוגע לעצמותו של האדם כגון פסול קהל או כהונה לא שייך בזה ציטול צרוצ וק"ו שלא נאמר דיהודי שנתערב צין גויים צטלה יהדותו ממנו.

אך הנה צמהרי"ל גופי' הנידון הוא ציטול צרוצ הנוגע לפסולי כהונה דאהא דתנן צכתו' כ"ז א' עיר שכצשוה כרקום כל

בענין ממון שאין יכול להוציאו בדיינים

לגופו בלצד (כגון טמא שנתערב בטהורים).

דאמריי צירוש' (פ"ז דפסחים ה"ו) לציבור שנטמא אחד מהם ואין ידוע מי הטמא איכא התם מאן דאמר שיעשו כולם בטומאה. [ואריך להבין הסברה בזה מ"ט נחשב כה"ג לציבור טמא שהותרה בו טומאה דכאן רק אחד טמא אלא שאינו ידוע]. אך עכ"פ חזינן מכאן דאדם טמא אינו בטל ברוב בטהורים מה"ת [דאי רק מדרבנן לא הוה שרי לאחרים לעשות בטומאה]. ול"ע במהריט"א שזוין בגליון הש"ס שם צירוש'.

חתיכות מג' זהמות שנתערבו וניכרת כל חתיכה מאיזה זהמה היא ומלאו טריפה צבני מיעיים של זהמה אחת מהן ואין ידוע של איזו מהזהמות צבני מיעיים אלו דה"י מקום לדון דכאן ל"ש ציטול ברוב שכל חתיכה ניכרת רק אין ידוע מי מהם אסורה. ועי' במכתבי החזו"א להגר"א שנדפסו בקובץ אחד דאין בזה נפ"מ דצכל ענין בטל והאריך בזה. והנה דכות' נידון דידן שהנשים ידועות אך אין ידוע מי זאת מהם שהיתה במחצת. וי"ל בזה.

אמנם לכ' יש ראי' מירושלמי דאין אדם בטל ברוב מה"ת ואפילו במה שאינו נוגע לעצמותו של האדם אלא

*ג. בענין רוב בעשירי ספק ובספק ממזר

והאחרונים דנים בזה אי גם צמילי אחריני שהותר ספק אמרינן כן כגון ספק ממזר וכן בספק ערלת חו"ל וכן בספק טומאה צרה"ר, והאריך הגרע"א בזה בתנינא, ויש שרוצים לומר דזה רק צמידי דצעי מנין דאין כאן מנין ודאי ולא בשאר דוכתי.

בתוס' הרא"ש כתב אהא דקפץ אחד מן המנויים דנכבשינהו וניניידו וכה"ג אמרינן בעלמא דאיכא גזירה מדרבנן שמה יקח מן הקצוע ודן אם גם לענין מעשר זהמה אמרינן כן ותירץ דכל דפריש אכתי עשירי ספק הוא ולא מהני בזה רוב.

דף ז' ע"א

ד. בענין ממון שאין יכול להוציאו בדיינים

להוציאם צדיינים שאין יכול להקדיש ולמכור ונתבאר במק"א, וכ"כ באו"ש פ"ד מעדות ה"ג ול"ע בכ"ד שם (ראיתי ציון לנחל יצחק ל"ט א' ב'). [ונמלא לפי"ז דדין זה הוא אפילו בגוונא שאין ביכולת הדיינים להוציא מפני אלימות המחזיק ולאו דווקא כנידון דסוגיין דהוא מפני שאינו יכול צדין להוציאו.

דין ממון שאין יכול להוציאו צדיינים אין לו שייכות עם דין ממוני (כמו צמוחזק וכיוצ"ז) אלא הוא כעין דין אינו צרשותו צמטלטלין, ובקרקעות תלי' צאין יכול להוציאו צדיינים [ומיהו לא תליא ממש זצ"ז די"ל דגם ר"ל דס"ל דצמטלטלין יכול להקדיש ולמכור מה שאינו צרשותו יודה במה שאין יכול